

ИЗЛАЗИ СУБОТОМ.

Цијена

За ЦРНУ ГОРУ на годину 4
фор., на по године 2 фор.За АУСТРО-УГАРСКУ БОС-
НУ и ХЕРЦЕГОВИНУ на год.
6 фор., на по год. 3 фор.За све остале земље годишње
20 фран. у вату, на по године
10 фран., у вату.

ГЛАС ЦРНОГОРЦА

ЛИСТ ЗА ПОЛИТИКУ И КЊИЖЕВНОСТ.

Претплата шаље се поштом
упутницом непосредно админис-
трацији „Гласа Црногорца“ на
Цетиње, а коме је наручије т.
Перу Рамоновићу, к. п. аген-
ту у Котор. Донио се шаљу
уредничтву. Рукописи се не вра-
ћају.За огласе плаћа се: за сваку
ријеч или за број од пет цео-
ра по 2 новчића за први пут, а
за сваки даљи пут по 1 новчић.

СЛУЖБЕНИ ДИО.

**Председништво Главне Др-
жавне Контроле,** према Највишем
овлашћењу од 12 јуна т. г., нашло
је за потребно, да се одмах приступи
конт. опису досадашњих рачуна и
административних послова код свију
Књ. Цр Министарстава и подручних
им одјељења и надлежности, за коју
је сврху наименовало потребне коми-
сије и то:

У Министарству Унутраш. Дјела:
а.) *За Канцеларију Министарства,*
Санитет, Поморство, Агрономију, У-
прав, вирошке и нахијске; г. г. Мила
Дожића, Ђура Матановића и Сава
Церовића; б.) *За Грађевине:* г. г. Мила
Ковачевића, Јована И. Матановића
и Стена Поповића, и в.) *За Пошту*
и Телеграф: г. г. Ф. Јерговића, З.
Перишића и М. Дрецуна.

У Министарству Рата: г. г. Марка
Радловића, Данила Гатала и Мирка
Мијупковића.

У Министарству Финансија: г. г.
Ника Татара, Митра Ђуровића и
Вука Вулића.

У Министарству Просвјете и Цркв.
Послова: г. г. Лабуца Гојнића, Мила
Татара и Мата Катарића.

За Министарство Инстр. Послова
и Правде наименоваће се у најкраћем
року.

Поменуте комисије, по положе-
ној заклетви, предузеле су одмах
повјерени им посао.

НЕСЛУЖБЕНИ ДИО.

ДВОРСКЕ И ДИПЛОМАТСКЕ ВЈЕСТИ.

Г. пуковник М. Васић, изван-
редни изасланик Њ. Велич. Краља
Србије и Г. Александар Логотетис,
грчки дипломатски агент, отпутова-
ли су на допуст.

— Г. Лермонтов, секретар цар-
ско руске мисије, повратио се је са
одсуства.

ПОЛИТИЧКИ ПРЕГЛЕД.

Цетиње, 18 јула.

У Француској води се у по-
следње двије године истрајан бој о
измјену државног система. Република
има против себе силне непријатеље,
присталице монархизма. Овијех има
највише међу аристократијом и у
католичком свештенству. Католици-
зам - клерикализам смртан је про-
тивник републике. Католичка црква
у Француској никада се није умјела
одаво прилагодити пресвијешеној и
слободној републици; од првих дана
републике па до најновијег доба она
је била операциона основа ројали-
стичких и монархистичких тенден-
ција и многобројних француских пре-
тензија, који су навалили моћних
савезника и у редовима француске
аристократије, јер она варавно жуди
за царством или краљевством већ и
због тога, што је у демократској ре-
публици изгубила свој традиционал-
ни значај кога не може лако да се
одрекне.

Опасност од католицизма била
је тим већа, што је његов утјецај
на француски народ, нарочито пак
на његове најниже слојеве и данас
још огроман. Нижи слојеви францу-
ског народа стоје под исто тако ја-
ким утицајем католичког свештенства,
као и шпански. Па и у самој Па-
ризу је најјача националистичка
странка, највјернији савезник като-
личке цркве. А у рукама католичке
цркве најважније оружје биле су
њихове вјероисповједне школе. Врло
добро уређене, са спремиш учитељ-
ским и професорским снагама, а рас-
полажући с довољно материјалних
средстава, ове су школе све јаче на-
предовале, а на уштрб државних
школа.

Опасност за републику била је
очевидна, те је због тога влада Вал-
дек-Русон одлучила, да поведе о
њима борбу. И кроз комору и кроз
сенат протурила је свој чувени за-
кон о *конгрегацијама*. Овим законом
су сви калуђерски редови стављени
под строг државни надзор — а они
који неће да се повинују новоме
закону, прогањају се из државе.
Исто су тако под строг државни
надзор стављене и вјероисповједне
школе; за ове школе је потребна
вирочита дозвола владине, и ту до-
зволу морају искати не само за оне
школе, које ће се отворити, него и
за оне које су већ отворене.

Валдек-Русон је последије санкцио-
нисања овог закона поднио оставку,
а њега је замијенио сенатор Комб,
који је при расправи у сенату рефе-
рисао о овоме закону. Комб сад енер-
гично приводи овај закон у живот,
с којим хоће да убије клерикализам,
чија је поглавита снага у конгрега-
цијама, васпитним завођама, у који-
ма се шири антиреспубликански дух.
Одмах чим је постао пресејцањем
министарства, издао је Комб наред-
бу, да се затворе све конгрегационе
школе и растуре сва удружења ка-
толичка, која вијесу прима новом за-
кону о конгрегацијама, добила пра-
во од државе да могу и даље посто-
јати.

Многи калуђерски редови и
много вјероисповједне школе нијесу
хтјеле искати владину дозволу, па
те калуђере сад у Француској про-
гањају а школе затварају. С како-
вом енергијом спроводи француска
влада овај закон, може се видјети и
по томе, што је затворила ове шко-
ле одмах, чим је рок истекао, необ-
вирући се на то, што школска годи-
на није још завршена, и што су
стотине хиљада школске дјеце изгу-
била једну годину.

Приликом затварања конгрега-
ционих школа дошло је и у Паризу
и по осталим дјеловима Француске
до озбиљних демонстрација. Владу
француску међу тим то ни мало не
поколебана. Она је ријешена, да за-
кон најстрожије и најсавјесније из-
врши и ни мало се не плаши про-
тивничких агитација. Прије века дан
јавно је изрекно министар председник
Комб ове ријечи: „Ми смо се јатили
да сачувамо републику од опасности,
и у томе ћемо чинити своју дужност
без обзира на све пријетње, које нам
долазе“.

Разлози за стварање закона против
конгрегација и овако енергично спро-

вођење истог закона у ствари за-
тварања конгрегационих школа од
стране Комбова кабинета, јесу, што
се је утицај конгрегација јако осје-
тио у политици, те је пријетио да
би ојачањем клерикализма била и
сама република угрожена, те да би
на мјесто републиканских установа
мало по мало могле наступити мо-
нархистичке и теократске уредбе.
Приликом последњих избора пока-
вало се је очигледно, да конгрегације
својим радом у школама постају чи-
њеница, с којом се најојачаније мора
рачунавати. Због тога је оваква од-
лучност Комбова на свом мјесту и
она би требала да одврати клери-
калце од њихове безобзирне акције,
која само њима може шкодити. И
тако Француска стоји и опет пред
једном тешком унутрашњом кризом,
која ће поново да изазове велике
тресавице.

Јевропска штампа не престаје
занимат се много с тројним савезом,
а нарочито сада последије путовања
италијанског Краља Виктора Еману-
ила у Русију. Особито њемачка
штампа много о томе говори. Њу
јакко тишти сво путовање Краља
Италије и сада се труди да ствар
уљеша, ма да она не стоји ни нај-
мање повољно по савезнике и по
хришћану савеза. Њемачки листови
веле, уговор тројног савеза такве
је природе, да се њиме ишло и иде
само на одржање јевропског мира.
Према томе, веле ти листови, што
год се која од савезних држава буде
више приближавала којој од сила у
двојном савезу, Русији или Францу-
ској, у толико ће и мир бити осигу-
ранији, јер то пријатељство, које
влада између једних и других савез-
них држава, још јаче отклања снажи
повод за неспоразуме и сукобе. Ње-
мачка се труди, да како с Русијом
тако и с Француском буде у по-
вољним односима. Свих пет држава
могу сад и у заједници и појединце
између себе одржавати потпуно ми-
рољубиве и пријатељске одношаје.
Побољшање одношаја између Фран-
цуске и Италије потпуно издовољила
Њемачку, јер се тиме ве олакшавају
само привредне прилике Италије,
него се отклањају и увроти трговина,
који су увијек стварали невоље и
велике тешкоће. И доиста је тако!
Само што то није тако због тога,
што је ваљда томе Њемачка тежила,
нити што је то тако Аустрија хтјела,
него зато што је Италија, улазћи
поново у тројни савез, нарочито
условила, да она није вољна и да
веће хтјети да ратује против Фран-
цуске. Да би, пак, Италија обезби-
једила себи и пријатељство Русије,
Краљ Виктор Емануил сматрао је за
дужност, да прво посјети руски
царски двор. И тако излази, да је
тројни савез само по форми обновљен,
како бј Италија била неутрална на
случај сукоба између Њемачке и
Аустро-Угарске с једне стране, и
Француске и Русије с друге стране.
Тројни савез изгубио је, дакле, са-
мим свој првобитни карактер и ва-
датак. Но баш зато може бити да
је већа залога за мир, но да је остао
онај стари.

Њ. В. ВИКТОР ЕМАНУИЛ III
Краљ Италије у Русији.

(Сарпетањ)

Трећи дан.

Њ. В. Цар Никола са Њ. В. Кра-
љем Виктором Емануилом, праћени В. Кња-
зом Петром Николајевићем, прегледали су
италијанску крстарицу „Carlo Alberto“, а
тако исто и царски јахт „Полярна зви-
једа“.

Истог дана представила се је Њ. В.
Краљу Виктору Емануилу депутација им-
ператорске академије наука, која му је
предала адресу слиједећег садржаја:

Ваше Величанство!

„Удостојите примити најсрдније по-
здравице императорске академије наука.“

Изражавајући осјећаје најдубљег ува-
жења Узвишеном госту и другу нашег
премилостивог Господара, просвијешеном
владару земље, коме је наука обавезана
многим најојачанијим својим успјесима —
академија се сматра сретном, што јој се
дала прилика потврдити лично свом по-
часном члану своју благодарност за бла-
говолно потпомагање њених трудова“.

Ову адресу на руском језику, потпи-
сали су председник императорске академије
В. Књаз Константин, потпредседник П. В.
Никитин, главни секретар Н. Ф. Дубровин
и академик Књаз Борис Б. Голицин. Пре-
давајући адресу Краљу, академик Књаз
Голицин прочитао ју је на италијанском
језику, на чему се Краљ срдечно захвалио.

Послије фамилијарне закуске код Њи-
хових Или. Величанстава у дворцу Алокс-
сандрији, Њ. В. Краљ Виктор Емануил
са В. Књазом Петром Николајевићем и
В. Књазином Милином Николајевићем, се-
стром Њ. В. Краљице италијанске, у отво-
реној коцији шетали су се по баштама
Петерхофа, прегледајући важније знаме-
нитости. Послије је Њ. В. Краљ обједовао
код Њ. И. Височанстава Књаза Ђорђа
Максимилијановића Романовског, херцога
Лажтенбершког у његовом љетниковцу
„Сергјејевска“.

Четврти дан.

У 9 ура из јутра Њ. В. Краљ Вик-
тор, као високи шеф 14. драгунског литов-
ског пука, примио је депутацију официра
истог пука, која му је предала у богато
полаћеном оквиру слику пуковничке за-
ставе са ликовима официра пука.

У 10 ура Њ. В. Краљ учинио је
опрштају посету Њиловим Или. Вели-
чанствима Цару и Царици, одјевен у уни-
форми Свог руског пука с лентом Сп. Ан-
дрије, а за тим се повратио у царски љет-
никовец „Александрија“. Послије тога Њ.
В. Краљ чинио је посету и другим осо-
бама Императорског Дома, а у 1 сат по
подне била је закуска у петерхофском
дворцу у присуству Њ. В. В. Цара и
Царице, свију чланова Царског Дома и
многих великодостојника са њиховим су-
пругама. Међу тим окупила се пратња
Њ. В. Краља Виктора Емануила на челу
с министром Принетијем и генералом Пои-
цио ди Ваља у Петровској сали, гдје су
већ били окупљени руски великодостој-
ници и пратња царска и ту су се међу-
собно опростили.

Опростили су се Царицама и Вели-
ким Књазицама, у 3 сата по подне Њ.
В. Краљ Виктор Емануил с Њ. В. Царем
Николом однеали су на станицу Нови Пе-
терхоф. Ту су их дочекали Престолна
следица В. Књаз Михаил Александровић
и остали Велики Књажеви, а за тијем су
стигле Њ. И. Височанства В. Књазица
Милица Николајева и Књазица Стана
Николајева, сестре Њ. В. Краљице Јелене.
Њ. В. Краљ опростио се најсрдније с
царским особама, пошто се је с Њ. В. Ца-
рем Николом загрлио и пољубио. Док је
воз кренуо, Њ. В. Краљ налазио се непре-
станно на прозору и на срдчане поздраве
срдечно је опоздрављао.

На тај начин Краљ Виктор Емануил
III оставио је Русију. Ми се надамо —
пише Нове Време — да ће Краљ дои-
јети у своју прелијепу домовину свијетле
успомене на оне дане, кад је био гост
руског Цара и руског народа. Шаљући
Високом путнику наше најбоље жеље за
срећан пут, ми смо увјерени, да ће се ови
срдачни одношаји између Русије и Италије,
чега је залог садашњи долазак Краљев.

ојачати и развити на срећу оба народа, који гаје један према другом најживље симпатије. Томе ће бити наклоњена сигурно и Француска, јер париски телеграфи већ јављају да се очекује посјета између пресједника Лубета и Краља Виктора Емануила III.

ДОПИСИ.

Његуши, 28 јуна 1902 год. — *Дочек сватови Његовог Височанства Књаза Мирка на Његушима.*

Весело горди Ловћен бијаше уздигнуо главу своју и орловски поглед сунутио бијаше низ Јадран, очекујући Узвишену Вјереницу Њ. В. Књаза Мирка.

Већ у петак рано, Његушким улицама кицито је силни народ из мјеста и из околине, као и из српске Боке и Приморја, а сви жељене погледе своје, пуне весеља и милосте бацаху у Буковицу, и са неким необичним нестрпљењем очекиваху сватове.

Око 11 сати прије подне, појавише се кићени сватови низ Буковицу и починуше у дворцу напет Узвишеног владарца у Браковићима, а последије подне кренуше да срету Узвишену Невјесту; јер горди Ловћен бијаше дао знак, да је стигла галија и у којој Узвишена Невјеста.

Кад дођоше сватови у Варош Његуше, Њ. Кр. Височанство Насљедник, са китом бираних соколова не мога се уздржати, да не изађе из кочица и разгледа дивни павијон, а до њега дугачки хладник подигнути на горостасним стубовима, некићеним свакојерним зеленилом а обмотан лавором и пјенчевима. На врху павијона нијаше се српско знамење, крсташ барјак, а око павијона небројено трибојница српских весело се леприлаху, све двије и двије испрекштане, међу којима бијашу дивни кићени монограми „М.“ „Н.“ алатним словима.

Велика триумфална капија даваше павијону још величанственији изглед; средња врата бијашу подигнута такође на горостасним стубовима а овог свуд, на врху капије нијаше се велике српске трибојнице, а с лица виђаше се велика алатна круна и грб црногорски а испод њега могаше се прочитати великим алатним словима „Живјели Мирко и Наталија.“ Остала двоја врата бијашу кићена трибојницама српским. Од капије па до колеког пута, с једне и с друге стране засађено је било много борова, тако, да је вјештачки била подигнута цијела шума, а цео пут од врата павијона до колеког пута између борова застрт је био стогодишњом маховином, а по којој докучу свакојерно цвијеће, да нагледаше пут, као најљепши персијски килим да га бијашу покрили.

Око параде истог радили су 400 војника, те се човјек начудити не могаше дивотној паради истог. Цео павијон као и хлад израђен је по нацрту и плану мјесног учитеља, уа припомоћ свих војничких и грађанских главара, којима се на њиховом четвородневном-ноћном раду може захвалити.

Њ. Кр. Височанство Књаз Насљедник, са осталом китом бираних соколова, ишао је, да разгледају павијон и хладњак, испод којих бијаше постављена богата софра. Његово Краљев. Височанство благоизвољно је подарило за водовод т. з. Коритник, хиљаду форина а остало на руду и ћуцна радао је више од двије хиљаде форината; које кад даваше, несече му необично могаше читати с лица, у част сретне женице милог брата Мирка Пошто

су све разгледали, кренуше се кита и сватови, да срету Узвишену Невјесту, јер горди Ловћен бијаше дао несели знак, да се Узвишена Невјеста, примакла к црногорској граници. Мало стаде, не би ни колико, али с Ловћена се највеселије објави, да су сватови са Узвишеном Невјестом напустили на црногорско земљиште и примакли се к Његушима. Небројена звона са пркиених торњева силно забрујаше, док ово ти Узвишена Невјеста са Узвишеним Њевером и китом сватова. Пошто изађоше из кола, дочека их с једне и с друге стране постројени силни народ, а хиљадама грла зачу се небројено „живјели!“ „живјели!“ — Одасле њевојке, ученици, и ученице поспихаху сватове цвијећем и тако кроз величанствену капију уђоше у павијон, те сједоше за богатом софром. За вријеме ручка, весела момчадија окреташе кола на сваку страну, а из хиљаде грла одлијегнуху веселе пјесме — дивно је било чути ово српско несече.

Пошто су се свати одморили за богатом софром, Њ. Кр. Височанство Насљедник, по старом српском обичају посу трпе за дукатима, те радосни и задовољни кренуше се пут дворца. Веселе се прекидало није, него је трајало до неко доба ноћи, и у највишем реду а са радошћу и весељем доцкан ноћу развијаше се својим кућама, и тако се сретно и весело сврши ово српско веселе на Његушима.

В. Ј.

Књижевност, умјетност и просвјета.

† БОГДАН МИЛАНОВИЋ - КРАЈИШНИК

Ето нам опет неумитна смрт леденом руком свали у мрачан гроб једног примјерног омладинца родом из Буковице у приморском граду Улицу 12 т. м испустио је своју поштено српску душу наш млади пјесник Крајишник у најбољем јесу снаге — 25-ој год. својој.

Рођен у Бос. Петровцу, покојник је, од како га је српска мајка цасом опасала, па до пошљедњег куцања срца свог, сав младићански живот, пун јада и чемера, провео у буђењу духа и нишестеи рода свог. Он му је пјевао. Пјесма му је пјесму побједну а пјесма му се дала из срца, дала се на животне борбе и искуства. Пјесма му је припома, а тјеша њером у сретнију будућност, у коју је и сам тврдо вјеровао:

Ја вјерујем тврдом вјером
У будућност рода свог;
У слободу поглављу
На сред поља Косовскога!

Ја вјерујем плам вјештаца
Да још жару српске груди;
Ја вјерујем да ће опет
Српска војра да вјерује.

Ја вјерујем — вјера моја
Није слаба, није мала —
Ја вјерујем ускренуће
Потопљених идеала...

На косовској тужна ноћа
Заблестале свјетла храма,
Њежнуће гласа јавно
Уконица ринуту, тама.

Из гробова косовских
Порастаће љути лави,
И јунаци Обилићи
Наставиће пута слави —

Да осплахе свале груди,
Што их црни грав слама,
Да пропјеу пјесма света
На равале српског храма.

Ја вјерујем тврдом вјером, —
Вјера моја није мала;
Ја вјерујем ускренуће
Потопљених идеала...

Оваких пјесама, овијаних правим духом искреног родољубља, ми у Крајишника сре-

тамо маком, и оне нам најбоље говоре, каквим је жаром љубави пригрлио био свој мили српски род. Младићански пјеснички дух, усколебан вихором околине, мутни се, удара о млаз народне биједи и недаће, слаби у издржљивости; гушн се она заносна дража, којом се сам одушевљава и друге заноси — пјесник ојава:

Живота су мога огорчени дани,
Усахнуо извор радости и среће. —
У свјетлом драму пријатељства чедног
Кандило се гаси и трну се свјеће.

Иау миру гласи искрености рајске,
Као одјек звона кроз типину свету;
Иванурина љубав, прегажена срамом,
Одбјегла је на вјек са очалу свјету.

За живота је Крајишник издао двије књиге својих скупијених пјесама, већином ганутних рефлексја. Налазимо их и веселе природе, у којима дух пјеснички ледуја се кроз поток и дољу, кроз шуму и гору, ведри се, кријеши пун је љубави, јер говори језиком уловљеног срца. — То му је мелем у данима искушења:

По сред муке, по сред бола,
По сред туге, по сред јада —
На мом небу суморноме
Блиста једна свјетла нада.

Посље дуге црне ноћи
Ружна војра свјетлу хити;
Посље јада, посље бола —
Та и ја ћу сретан бити:

Ти ћеш, алато, моја бита,
Имеом се мојим звати,
А ја ћу те тако љубио,
Тако пожно миловати.

Стихови нијесу мршави, мисли нијесу натегнуте, он нам је лак, природан, — није досадан, и ми не можемо да не замјеримо свима оним модним новијим „приказивачима“, да их тако назовемо, који се зарана мргодно пењу на критичку трибуну, па онако горопадно намјерно сатирничким бичем хоће из основе да убију дух и вољу наших младић раденика на доста сиромашној њиви наше умјетне књижевности. Критика је неопцењиво благо науке, али, руковођена алобом и пакостију, грозан је тајанствен срп што убија клину Богом даног самониклог сјемена — не да му да се испуни.

Клипа оваког пјесничког талента и била бијаше и у нашем непрежаљеном Крајишнику, па јој сто Усуд не даде да се ојача и развије. Но у сваком случају он је за кратко вријеме, а шта су 25 година једног живота! — доста задужио свој благодарни народ, који га задржаје у лијепијој успомени. Ово нека у неколико утјешних ојаћу Милку удовицу, на чијим рукама и испусти своју племениту, поштено душу.

Почивај мирно, драги Богдане, далеко од сујете и злобе људске, у њедрама измучене слободне земље, коју си истински, од свег срца вјерује љубио, а она те као рођеног сина примила!

Мир праху твојем и вјечан спомен!

Пер. А. Н.

(Глава абисинске цркве у Петрограду) Митрополит абисински Абуна-Матеев стигао је из Јерусалима прошле недеље у Петроград са великом пратњом. На жељезничкој станици дочекали су га: Преосвештени Инокентије на челу архимандрита, новонаименовани у Абисинији министар резидент Липин, преставници општине петроградске са пресједником општинским Лељеновим на челу, и неки бивши чланови у одјељењу Црвеног Крста и познатим дипломатском посланству у Абисинији Г. Липин први је поздравно митрополита, па за њим епископ Инокентије, који је изговорно следећу бесједу:

може с правом рећи: „чим се паметан поноси, тог се луд стиди.“

Али Тесла живи у слободној држави у напредном народу гдје је издајница онај ко своје не цијени и не поштује, гдје је безусловна дужност своје љубити, помагати, за своје залагати се, жртвовати па и погинути.

II

Др Михаило Пупин.

Професор др. Михаило Пупин рођен је у Идвору близу Панчева 1856 год. У Панчеву је свршио нижу реалку, у којој се толико одликовао да га је Панчевачка општина, по предлогу школског колегијума, послала као свог питомца у Праг, да тамо продужи вишу реалку. Неискусан и млад, Пупин у Прагу занемари школу, и изгуби благодјејање Сад се није могао враћати ни кући у Панчеву, а у Прагу му се чинило немогуће да даље остане. Са неколико крајдара проводио је цијеле дане, заједно са г. Фирмилијаном, који је тада учио философију у Прагу. Због тога се Пупин ријешити да иле у Америку. Чео је био да се тамо може обогатити копањем алата. Дошао у Њујорк са својим једнонародником Стеваном Вршчанином, Пупин би разочаран; у главном нести изглед великих вароши с фабрикама као и у Јевропи, исти изглед села; жеља за копањем алата оста му дуста.

„Честитајући Вашем Високопреосвештенству од стране руске православне цркве срећни долазак у престоницу нашег Господара, најблагочестивијег Цара Николе II. и св. Синода, који управља руском православном црквом; искрено се радујемо видјети Ваше Високопреосвештенство у нашој средини. Добро дошли. Христос међу нама!“ Од стране града г. Лељенов подио је на сребрном позлаћеном тасу хљеб и со. За тим је слиједило преставање међусобно. Митрополит се обрадовао кад је видно оне добро позанате особе, с којима је провео неколико година у Абисинији. Свима, који су га дочекали, Митрополит је пружио крст, који је у руци држао, да целивају. Затим је г. Липин одпратио Митрополита у придворним колима у стан, који је био приугодљив за њега и његову пратњу. Глава абисинске цркве, Абуна Матеев, као што смо већ прије донијели, био је највише у Египту код скопског Патријарха, да га моли од стране Цара Менелика, да га призна као првог етиопског Митрополита. Патријарх се томе противи, говорећи да то првенство може припадати митрополиту Абуни-Петросу, који се збиља сматрао првим за вријеме претходника Менеликова, Цара Јована; али долазком на престо Цара Менелика, Абуна-Петрос не налази се већ на власти; и осим тога он се сматра присташем Инглеске. Абуна-Матеев узива велику наклоност Цара Менелика и огромни ауторитет у Етиопији и по свој прилици коштеки Патријарх мораће поустити; његово противљење приписује се инглеском упливу, а Менелик не може допустити, да се абисинска црква налази под митрополитом оним Инглеској. По установи Никејског сабора Абисинска црква припада Александријској цркви; и по тој она има имати митрополите коптске, које шиље Александријски Патријарх уз награду око 10,000 рубаља за свакога. Сада су у Абисинији два митрополита, од којих је главни Абуна-Матеев са столицом у Адис-Абеби престоници Етиопије. Из Египта Абуна-Матеев је пошао у Јерусалим, гдје је провео мјесец дана. Ту се сада гради нова абисинска црква и манастир. Из Јерусалима као што смо видјели сад је стигао абисински првосвештеник у Петроград.

ДОМАЋЕ ВЈЕСТИ

Џетиње, 18 јула.

(Одликовања.) Њ. Кр. Височанство Господар благоизвољно је одликовао госп. пуковника Константиновића, г. гроф. Зичија и г. Милана Б. Глишевића I. степеном Данилова реда; г. поручика Владимира Константиновића, г. Лаховари, пристава оу муњске легације у Цариграду и г. де Потер, аустро-угарског вице консула у Софији IV. степеном Данилова реда.

Њ. Кр. Височанство Господар благоизвољно је одликовати управитеља вароши Џетиња г. ком. Машана Божовића III ст. Данилова реда.

(Црногорско Учитељско Удружење) држаће овогодишњу своју скупштину у Подгорици 3, 4. и 5. септембра о. г.

На дневном ће реду бити:

1) Отварање скупштине.

2) Читање извјештаја о прошлогодишњем раду.

3) Држање предавања, одређенијех на прошлогодишњој скупштини: *Филип Прошић*, — „Појам о српској народности и историји“, по *Секуну Добричанин* — „Појам о Богу“ за I раз. осн школе; *Саво*

Насташе мучни дани. Трбух захтјева хљеба. Друг Пупинов нађе мјесто у некој трговини. Пупин мораде радити присто надничарске послове, док није дошао у једну велику колонијалну трговину, гдје је сдузано као прост момак. Духу његовом сад је било јасно, да се само својим радом може препоручити и уздићи; посјеђивао је вечерње школе. Брзо се јави прилика да његов газда увиди, да вриједни и даровити младић има дара за више радове — Једнога дана не дође један од књиговођа — прича г. Фирмилијан — а имало је журног посла. Пупин се понуди газди да он пише, што овај и ухвати, а кад увиде Пупинову способност, узе га себи за књиговођу. Од овог времена почиње Пупин напредовати. Све слободно вријеме и новац употребљивао је на учење. Посље неког времена напусти трговину и ступи на Тандалово свеучилиште, на коме се у почетку издржавао од своје уштеде а пошто положи први испит, би примљен за благодјејанца.

Свршио то свеучилиште, Пупин се даде нова прилика за напредак. Би расписан стечај за израду теме, с условом, да ће онај, који ју буде најбоље израдио бити послат у Јевропу ради усавршавања у наукама из физике. Пупин одржи побједу и буде послат у Јевропу.

Посље неког баљвања у Инглеској и у Паризу, Пупин оде у Берлин (1883) да ту код старца Хелмхолца научи вјештину тумачења природних закона. Бат

ЛИСТАК.

ДВА АМЕРИЧКА СРБИНА СВЈЕТСКОГ ГЛАСА.

I.

Никола Тесла и Српство.

Наш чувени Никола Тесла уписао се је ових дана дреко једног пријатеља и друга из младости — који сада живи у Загребу, аа члана добротвора „Матице Српске“ у Новом Саду и „Српске Књижевне Задруге“ у Биограду, положиоши уједно за те српске установе 250 круна.

Као што је познато, Никола је Тесла данас несумњиво најјачи свјетски ум на пољу електротехничке науке; човјек коме се цео свијет, и научни и индустријски, диви, и у кога су сви умни радници на пољу електротехнике упрли своје погледе. Тај је човјек данас у правом смислу ријечи стојер, око којег се сва електротехничка наука окреће, па успркос тому, што је сав азраоен и душом и тијелом у посао, и што поред тога и живи тако дуго времена у далекој туђини — у Америци, он се ипак сјећа свога милога Српства, и не само да га се сјећа, но прилажући свој прилог за ширење српске књиге и подизање српске просвјете, он се тиме снагом придиом поносито манифестује као прави чисти и овијани Србин.

И овај најновији акт Николе Тесле; ово његово манифестовање свога Српства,

и нехотице буди у нама једно упоређење: Колико и колико људи има и међу нама и на страни, који су као и Тесла рођени и васпитани као Срби, а који не само да се не сјећају ни једне српске дужности ни установе па да које она прете била и ма да су у стању да што учине, цинички заборављају и немаре да су Срби а неки — на жалост и своју срамоту — чак се и стиде и боје да кажу да су Срби, па чак и туђе помажу — а своје не.

Чувени и славни Никола Тесла, за којег се сви народи ожимају, којим се цео свијет диви, који се и радом и тијелом налази у далекој туђини, сјећа се и у најнећој свјетској хуци и буци свога Српства, и као најсјетљивији ум међу сјајним свјетским умовима, он поносито вели да није ни Инглец, ни Нијемац, ни Француз, но Србин и само Србин, а многи од наших, који ни по чему нијесу ни приближно налик једном Тесли по гласу и угледу у свијету, забораве да су Срби.

Оним, чиме се чак и један Тесла поноси и диви, оног, што свјетског гласа човјек претицоставља свему осталом, тога се по који наш трговац, чиновник или пензионирач стиди.

Никола Тесла може међу првим народима овог свијета; међу Инглецима, Французима и т. д. рећи: нијесам ја наш, ја сам Србин, а по неки чиновнички, трговачки или официрски стиди се да то рекне у каквом чинвотском, циничком или — хрватском друштву. Домста за ово се

Васковић — „О глаголица за IV. р.“; и
Петар Мажин — „Појам о природи за
II. р.“

4) Преглед Наставног Плана. Шље-
дња помјесна удружења читају своје ре-
ферате на поједине дијелове Н. Плана:
„Морачко удружење“ — о Закону Божијем;
„Ријечко удружење“ — о Српском и Сло-
венском језику; и „Зетско удружење“ —
о Природним наукама

5) Преглед друштвеног правилника
6) Разни предлози.
7) Читање расправа.
8) Управа даје оставку и бира се
нова управа

Управа Црног. Учит. Удружења.

Липска пећина.) која се налази у
сеоцу Липи изнад Доброског села, око је-
дан километар далеко од колског пута Це-
тиње—Рајека, обраћала је на себе пажњу
још одавно у сушним годинама због тога
што у њој увијек има воде, када је у околини
нема. Први пут су у њу улазили у вријеме
владике Рада 1841 г.; а 1887 г. кад се је по-
ново осјетила потреба од воде не само сеља-
нима Липе и Доброског села него и Цетиња-
нима, би наређено, да се иза пећине пре-
гледа потпуно у цијелом простору, колико
се то може. При том претраживању нашло
се је, да она не само што има довољно воде,
но је и богата сталактитима, којима се она
може такмичити с познатијем јевропским
пећинама. Кад се је то огласило, многе
особе из љубопитства или научног инте-
реса почеше долазити до те пећине. Али
је тужак био улазак у њу; требало се спу-
штавати на конопу вртикало у дубину
од 20 метара, па послје још пролазити
побаучке, при чему је српјетао такав вје-
тар, да није могао издржати ни један фе-
рал, да се у њему свијећа не угаси. Није
било ни сигурно такво спуштавање доље
п длање горе, јер коноп се је потезао
преко крпа, јак се трошио и лако се мо-
гао прекинути. Осим тога требало је упи-
рати ногама и рукама у кршовите бокове
јаме, а при свему томе, разумије се, да је
човјек лако могао повриједити и себе и
хљупце.

Томе се је у неколико доскочио тијем,
што је био један крај пећине посјечен, те
се улазак синао за 4—5 метара, а послје
тога начињен је мост од штица у којему
је била уређена квадратна руна, кроз коју
се је спуштала на долап столица. Сигур-
ност је до некога степена била тијем по-
стигнута; али ипак није свако могао под-
носити, да се тако мрта у ваздуху на ви-
сини од близу 20 метара. Осим тога за то
је требало и много људи и много времена.

Поводом свега тога, дошло се је нај-
послије на мисао, да се у пећину учини
улазак по скаллама. Илија Ивов Мила-
новић, чија кућа ту стоји и на чијем се
земљишту та пећина налази, радо је при-
стао на то; а познати потпомагач оваквих
радова и добар пријатељ г командир Цупо
Никол Крушка узео је на себе да изврши
тај рад. Нашли су се људи, који су то пре-
дузеће радо потпомогли новцем, и тако је
отпочео тај рад још пред ватровеније. Грдно
вријеме и пољски радови били су узрок то-
ме, што је то затрало и тек недавно је до-
вршено; али и сам рад је био јако тежак
— у топли, у влази, понекад висећи о ко-
нопу у опасности живота и губитка здрав-
ља. У таквим тешким приликама извршили
су радници тај рад, и ако су примали
своју надицу, само великим својим прег-
нућем на дјело, у којему су виђали општу
корист.

И тако је сада тај рад довршен, а да
се нико од радника није повриједио ни
пострадао, и предаје се рједовном свијету.

Примљен у радницима овог великог мајето-
ра, то већ много значи, а издржавати у
њој радећи — још више. У Берлину се
био Пупин упознао са Србима ђацима, па
и онима из краљевине.

Ево како прича г. Андра Стефановић
о познанству Пупина са Србима у Берлину:
„Једном сједио ми (ђаци) у Пасажи, и
говорисмо гласно српски. Док ето ти јед-
ног господина, који нас ослови: „Ви сте
Срби, и ја сам Србин,“ и тада поче муцати.
То бјеше Пупин. За 10 година бјеше за-
боравио матерњи језик. Али после 15 да-
на Пупин говорише српски, као да је при-
је неког дана дошао из Београда. Сваки
дан се састајаше с нама.“

Пут нанесе у то вријеме у Берлин
богату америчанку, познаницу Пупинову,
сестру једног му школског друга. Три мје-
сеца не видјеше Срби Пупина. Пупин се
ожеи милионарком. Али ова за кратко
вријеме заволи све што је српско, да и свој
привремени дом намјести српским ткани-
нама.

Међу тим Пупин постане доктор фи-
зике са математиком (1889.); за тим се
врати у Њујорк и одмах доби за ван-
реднога професора на Колумбији — Колумбу,
а кад (1893.) умре стари редовни професор
физике, Пупин и онет побједи, и путем
научне утакмице постаде редован професор,
чији положај гарантује за спрему Пупи-
нову, јер доби као прву плату 40.000 дин

да види чудеса и љепоте природе, које ће
наћи у Липској пећини.

Скале су начињене од 80 степеница
од великога камења, а само је један комад
од штица; али је све тврдо и темељито.

Кључ од врата пећине налази се у
кући поменутога Илије Милановића; тако
исто биће тамо у свако вријеме наредан и
вођа, који ће умјети пећином провести;
само треба понјети собом неколико сви-
јећа и који ферал. Да се види оно, што је
у пећини најинтересантније, доста је двије
до двије и по уре. Може се поћи у свако
вријеме дана али боље је пријавити се
мало напријед.

Толико је за сада око те пећине учи-
њено, да се бар најужније потребе задо-
воље; али с временом, ако се нађу сред-
ства, биће на мјесту све припремљено за
освјетљење, па и унутра пошешто уређено
и углађено; а тако исто поравњан ће бити
и сами пут до Липе, који је сада доста
слаб.

Све ће се временом постигнути с Бож-
јом помоћу, средствима и прегнућем добрих
људи.

Са скупа Катунског Учитељског
Удружења.) У неђељу 30. јуна о год.
одржан је овдје на Цетињу редовни скуп
Катунског Учитељ. Удружења. Рад на ску-
пу текло је овјем редом:

а) Прочитан је записник прошлог ску-
па и примљен без измјене.

б) Г-ца Анђа Хајдуковић прочитала
је своју расправу: „Кућа као воспиталиште“
и по том је настала дебата о тој расправи.
Расправа је у дебати похваљена, а по том
је дата на детаљније реферисање г. Саву
П. Вулешићу.

в) Г. Јанко В. Тошковић прочитао је
своју расправу: „Дали је потребна тјелесна
казна у воспитној школи?“ Писац се у
расправљању држи *гербаричанског* педа-
гошког правца, по којем је настава у вос-
питној школи најмоћније средство и за
школску дисциплину; одобрила блажије
казне тз. *природне* и већином душевне, а
одлучно је противан тјелесној казни наро-
чито клечању и шибану дјецe по рукама.
Поводом ове расправе повела се на скупу
дуга, начелна и сасвим озбиљна дебата, у
којој су говорници били подијељени на два
табора: једни су апсолутно противни тје-
лесној казни, а други су за то, да се ова
може употребити у изузетном случају,
као крајње дисциплинског средства и ако
самим признају да ова казна не поправља.
Расправа г. Тошковића дата је на реферат
г. Ђуру Шнадијеру.

г) Управа Удружења извјешава скуп
о сљедећем: 1) Г-ца Софија Петровна Мер-
шавић, начальница оид. Маринског Институ-
та поставла је чланом утемељачем Катунског
Учит. Удружења и положила члански улог
у 30 круна. Скуп је једногласно захвалио
г-ци Началници и ријешено, да јој предсе-
дник у име скупа изрази захвалност писме-
но; 2) Управа извјешава да је по навијем
скуповском решењу повела преговоре са
учитељским удружењима: Васојевичке, Цр-
мничке и Приморске нахије о учешћу на
учитељској скупштини, која ће се држати
у Подгорици августа ов. год. Прочитани
су одговори тих удружења по овој ствари
и скуп је све те одговоре примио к знању
са задовољством и приступио је решењу:
да ли да се присуствује тој скупштини.
Послије подужег објашњења скуп је о овом
донио овако решење: „О питању о учешћу
чланова Кат. Учитељског Удружења на
учитељ. скупштини, која ће се у августу
о. год. држати у Подгорици, ријешено је:

* Са сваког гледишта добро би било да се ова
скупштина састане тек у почетку септембра ов. год.

Пупин не заборави свој род. Те исте
године аа вријеме школског одмора Пупин
дође са својом супругом у Војводину и
Краљевину, пропутува их, па се опет вра-
ти у Њујорк.

Није овјје мјесто да налажемо Пу-
пинове научне радове, који су многоброј-
нији. Пупин је и математичар и физичар
и електричар. Пупин је учинио да ода-
шиље 4 депеше једном жицом и у исти
мах а нада се, да ће се тај број моћи по-
висити на 40. Ово је нарочито важно за
случај, кад има да се пише велики број
депеша на велике даљине.

Споменимо још само ово, што прича
г. проф. Т. М. Станојевић: „Кад се сунце
потпуно помрачи, тиме што испред њега
стане мјесец, онда се око мјесеца види та-
ко авана „корона“ или „круна“ и ње не-
стане одмах чим се помрачење сврши. Пре-
ма томе, испитивање короне могућно је
само за оно неколико минута за које тра-
је помрачење. Пупин је успио да фотограф-
ским путем савршено подржава облике тих
кругова и да на тај начин допринесе, да
се у неколико уре у траг овој врло ријет-
кој природној појави“

да Кат. Учит. Удружење учествује на тој
скупштини корпоративно и то да учествује
искључиво као на скупштини црногорских
учитеља *уопште*, а са *мишљу* да се од сад
оскује *Савез учитељских удружења у Црној
Гори*“ Ријешено је да се ово решење обна-
родује; путем штампе (што се овим чини).
3) Прочитана је управина преписка са Гл.
Школ. Надзорнишвом, која је вођена по-
водом тога што је иста Управа добила била
једну званичну пошиљку преко ненадлеж-
не личности. Скуп је нашао да је Управи
но држање у овој ствари било коректно.

д) Г. Г. Илија Бољевић и Саво П. Ву-
лешић читали су своје припреме за преда-
вања: први из физике о *спроводљиву шоло-
ше*, а други из минералогije о *овошћу*. Пре-
давање г. Бољевића дато је на реферат г.
Ј. В. Тошковићу, а за предавање г. Вуле-
шића ријешено је да се штампа.

ђ) Г. Г. Илија Бољевић и Радоје По-
повић усмено реферису о нацрту наст.
плана за нашу основну школу, који је
израдио г. Саво П. Вулешић и примљу на-
црт као у свему добар. Скуп је ријешено да
се нацрт што прије публикује путем штампе.

е) Г. Никола Рацковић реферисе ску-
пу о ранијем предавању из Српског Језика
од г. Иво Калуберовића; читано је и само
предавање и дато је на поновни преглед г.
С. П. Вулешићу.

ж) Г. Г. Радоје Поповић и Саво П.
Вулешић реферису скуп: први о преда-
вању из рачуна од г. Ј. В. Тошковића, а
други о предавању из Српског Језика (етичко
читање) од г-це Анђе Милуновић. Оба су
предавања од реферата похваљена, те их
је скуп примио за штампу.

з) Ријешено је да се идући главни
скуп Удружења држи 8. септембра о. год.
овдје на Цетињу; на скупу ће расправља-
ти г. Филип Пејовић: „Како треба приви-
кавати дјецу на рад и уредност,“ а г. Иво
Калуберовић: „О шпиреу патриотизма у
осн. школи,“ г. Н. Рацковић држаће уче-
ницима III раз. предавање о *Исусу Нату*
и) Изабрат је Контролни Одбор, који
ће према друштвеним правилима прегледа-
ти рад Упр. Одбора и о том реферисати на
првом главном скупу. У контролни су одбор
ушли г. г. Филип Пејовић, Никола Рацко-
вић и Ј. В. Тошковић.

Са овим је закључен рад скупа, који
је трајао цео дан и прије и послје подна.
Скупу су сeм чланова Кат. Учител. Удру-
жења присуствовали многа учитељи из дру-
гих нахија а од наших сред.-школ. настав-
ника био је на скупу само г. проф. Мирко
Мијушковић (!)

Послије закљученог рада и чланове
Удружења и госте, који су на скупу били,
лијепо је почастила цетињска општина с
чега јој припада захвалност.

— Ђ.

Пишу нам с Давидовограда:

„Умоболни Дом,“ који се ради од
назад двије године потпуно је довршен у
недјељу 7 ов. мј уз пријатно весеље —
које је тога дана било приредило поду-
зетно друштво за цијелу грађевину истог
„Дома.“

Голи брежуљак „Бранеловицу“ у
китњастој шуми близу колекског пута код
вароши Давидовограда, прилика и краси
сада величанствена и огромна грађевина
Умоболног Дома, а простор од двадесет и
више рала аемље опасује около здања клач-
на авлија, — која у својој средини скла-
па ову огромну грађевину са њеним вију-
гастим и симетричним крововима на који-
ма се бијеле чести комини као лабудови.
Друштво је још израније било ра-
дало своје позивнице, а на дан весеља би-
ло је све приређено. Позвани гости, били
су се у неђељу рано сви искупили у вароши,
одакле су се заједно сви са подузетним
друштвом упутили „Умоболном Дому,“ на
Бранеловицу.

Када су гости дошли Умоболном До-
му, друштво им је показало све просторије
здања, и када су прегледали цијелу гра-
ђевину свако се је дивео велељепној изра-
ди, умјетничком распореду и вјештачком
раду, са којим је довршен ови хумани храм
у нашој отаџбини. Послије прегледавања
сјело се за богату софру, коју је на част
гостима спремило подузетно друштво.

(На знање.) Уста су један дно чо-
вјечијег тијела, кроз која сва храна про-
лази у стомак. Али почем су зуби главни
фактор да храну преправе како би је сто-
мак лакше сварио, па ко има покварене
зубе они су и нечисти, нарочито коријени
(ноге), то се храна помијеша са нечисто-
ћом, која се у поквареним зубима налази,
и тај трулеж је онда један од главнијих
узрока болести стомака и пријева.

Сви родитељи требају да надгледају
зубе својој дјечи. Чим виде да су зуби
много стијешњени, треба извадити онај зуб
који је много стијешњен, јер се послје
сви зуби икваре због велике честоте зуба,
зато је боље изгубити један или два зуба,
него ли све. Они зуби који остану, имају
мјеста и боље се хране и не кваре се, а
послије неколико мјесеца и не познаје се,
гдје је зуб извађен, јер се они престојали
примакну један другоме. На тај начин
особа не изгуби своје зубе у младости.

За то потписани препоручујем мно-
гопоштованој публици, да похита, да се
ослободи својих трулих и покварених зу-
ба, као и оних што су чести, а да метну
вјештачке, плембирају оне који се могу
оправити, јер идуће нећеће идем за Ник-
шић, а за тим ћу у Подгорицу, гдје се
нећу много задржати. За сиротињу, ђак
и војнике цијена врло умјерена. Улица
зетска; Бр. 11.

С поштовањем

С. Гutowић

Др. цјелокупног љекарства и зубни љекар
из Женеве.

Телеграми Бечког „Нор. Бира“.

БИОГРАД, 12 јула. — Ушљед
избора Аце Станојевића за пресјед-
ника скупштине против владиног
кандидата Риста Поповића насту-
пила је министарска крива.

РИМ, 12 јула. — Прерана је
вијест да ће италијански Краљ у
септембру посјетити Царив. По по-
вратку из Берлина, Краљ мучно да
ће ове године још куд год путовати.

ЛОНДОН, 12 јула. — „Рајте-
рову Бироу“ јављају из Триполиса,
да је тамо приспјело пет талијан-
ских ратних лађа.

ПРИЗ, 13 јула. — У јучераш-
њој министарској сједници пресједник
Дубе потписао је први указ, којим
се наређује да се затворе у Паризу
и сенском департману двадесет и
шест школа конгрегационих које су
основане прије 1 јула 1901 год. и
које или нијесу тражиле доволу
или нијесу хтјеле обуставити свој
рад.

БИОГРАД, 13 јула. — Мисли
се, да ће се крива ријешити спо-
равомом.

РИМ, 13 јула. — Како „Патри-
ја“, јавља, Краљ Виктор Емануил,
у пратњи министра спољних послова
Принетија, отићи ће у другој поло-
вини августа у Берлин у посјету
Цару Вилхелму и у Њемачкој ће
пробавити пет дана.

ПРИЗ, 14 јула. — Затварање
конгрегационих шкока отпочело је
без икаквих тешкоћа. Милосрдне се-
стре у улици Сен-Мора затвориле су
се, али је полиција одлучила, да у
овоме тренутку, противу њих не
предузме никакве мјере. У унутраш-
њости при затварању конгрегацио-
них школа није било никаквих не-
мира.

ЖЕНЕВА, 14 јула. — Ијавнат
је дипломатски спор између Швај-
царске и Италије.

ПРИЗ, 14 јула. — „Лига
Француске Отаџбине“ држала је
збор, на коме су протестовали про-
тиву мјера, предузетих противу кон-
грегационих школа. Те су манифе-
стације изазвале противне манифе-
стације. Многи су уапшени, међу
којима је и један свештеник. Мило-
срдне сестре мирно су изашле из
школе у улици Сен-Мора.

ПЕТРОГРАД, 14 јула. — Овдје
је приспјела грчка краљица Олга.

БИОГРАД, 14 јула. — Клуб
владних радикала закључио је про-
тив Палићевих пристапа, да ће по-
државати систем коалиције између ра-
дикала и напредњака.

БИОГРАД, 15 јула. — Први
потпресједник скупштине, Протић,
лао је оставку. Станојевић најавио
је да је спреман и он дати оставку,
ако одступи министар унутрашњих
дјела Стефановић, што Вуић одбија.
Сјутра очекује се ријешење кризе.

ПРИЗ, 15 јула. — На равним
мјестима дошло је сивоћ до сукоба,
у којем је 12 особа тешко рањено.
У течају дана ватворено је око 100
особа.

БИОГРАД, 16 јула. — Пре-
сједник скупштине Станојевић нај-
авио је у аудјенцији код Краља, да
је спреман дати оставку, али мора
прије тај свој поступак разложити
конференцији клуба радикалног и
очекивати његову одлуку. Конферен-
ција је иза тога окупљена, која је

примила на знање одлуку Станојевићеву.

БЕРЛИН, 16 јула. — Цар Вилхелм посетиће руског Цара између 6/VIII. и 8/VIII у Ревалу приликом поморских маневра.

БИОГРАД, 17 јула. — Скупштина примила је једногласно оставку пресједника Станојевића, мотиви саву парламентарним положајем, на што је министарство повукло натраг своју оставку. Сјутра ће бити избор новог пресједника.

БИОГРАД, 18 јула. — Скупштина изабрала је поново пресједником Риста Поповића.

БРЕСТ, 18 јула. — Дијеле се плакати, у којима се побуђују сељаци на отпор против владе у питању ватарања конгрегационих школа.

ПЕТРОГРАД, 18 јула. — Краљ грчки доћи ће овамо 12/VIII.

ТРИПОЛИС, 18 јула. — Италијанска ескадра отпловила је да посети друге пристане триполитанске.

ЛИСАБОН, 18 јула. — У цијелој Португалској осјетио се laki земљотрес. Штете никакве.

РИМ, 19 јула. — Трибуна јавља, да ће Краљ поћи 13/VIII изјутра у Њемачку и да ће стићи 14/VIII по подне у Потсдам.

Болест инглеског Краља.

КАУЕС, 12 јула. — Краљ се непрекидно опоравља и ако још не може да излази. Снага се стално повраћа.

ЛОНДОН, 14 јула. — Краљ је присуствовао министарској сједници и потписао је декрет, којим се крунисање утврђује за 9 август (по н. к.)

ЛОНДОН, 16 јула. — Краљ је провео неколико сати сједећи. Рада брзо замијелује.

ЛОНДОН, 19 јула. — Краљево стање знатно напредује. Осјећа се доста добро и може већ лаке шетње чинити без помоћи.

Колера у Мисиру.

АЛЕКСАНДРИЈА, 12 јула. — Појавили су се 5 случаја колере, од којих су 3 смртни.

КАИРО, 13 јула. — Колера се раширила по цијелом Каиру. Од 2 о. м. било је 307 случајева колере, од којих 227 смртних.

КАИРО, 14 јула. — Службено се јавља, да су се за последња два дана појавила 133 случаја колере.

ЦАРИГРАД, 14 јула. — За робу и путнике из Мисира одређена је строга каравана.

КАИРО, 16 јула. — Јуче 35 нових случајева колере.

КАИРО, 18 јула. — 41 нови случај колере, од којих 35 смртних.

ПЕТРОГРАД, 19 јула. — Из Одесе јавља се, да је тамо потоних недеља било 5 случајева куге, од којих су двије особе потпуно оздравиле, а остале се поправљају. Потонњи случај био је 9 о. м.

СТЈЕЧАЈ.

Тражи се окружни физикус за Дробњак и Језера са сједиштем у Шавнику.

Годишња му је плата 3600 Кр. (три хиљаде и шест стотина круна).

Окружни физикус бити ће дужан држати своју ручну апотеку и мораће на позив ићи по округу колико по званичном толико по приватном послу за које ће му се исплаћивати награда према нашем „Санитетском Зборнику“.

Молитељ мора познавати српски језик; мора бити способан за доктора цјелокупног лѐкарства на једном од признатих јевропских универзитета.

Молбе морају бити припослање овом санитетском одјељењу и провиђене са свима потребним исправама.

К броју 409.

Цетиње, 13. Јула 1902 г.

Санитетског одјељења

шеф,

Д-р Божидар Перазић.

ОБЈАВА.

Гл. Управа Књ. Пошта и Телеграфа ставља на знање, да ће се, по одобрењу Књ. Државног Савјета почињући са 1 Августа ов године по новом календару наплаћивати телеграфске таксе за унутрашњу радњу као што сљедује:

- а) за сваки телеграм од 5 ријечи или испод 5 ријечи по 20 хелера.
- б) за сваки телеграм који прелази преко 5 ријечи по 4 хелера за сваку ријеч.
- в) за одговор плаћен 40 хелера.
- г) додатна такса од 10 хелера на телеграм укида се.

Број 2863.

Цетиње, 17 јула 1902.

ГЛ. УПРАВА ПОШТА И ТЕЛЕГРАФА.

О Г Л А С.

ПОШТАНСКИ ПАРОБРОД „ЛАСТАВИЦА“ ВРШИЋЕ ОД 1 АВГУСТА ПО Н. К. ПЛОВИДНУ ПО СКАДАРСКОМ ЈЕЗЕРУ ИЗМЕЂУ РИЈЕКЕ, ВИРА, ПЛАВНИЦЕ И ОБРАТНО, ПО СЉЕДБЕМ РАСПОРЕДУ:

Д А Н	РИЈЕКА	ПЛАВНИЦА	В И Р		ПЛАВНИЦА	В И Р		РИЈЕКА
	Полуночи	Полуночи	Долан	Полан	Долан	Полан	Долан	Долан
НЕЂЕЉА	8 ј.		10 ј.	10 ¹ / ₄ ј.	11 ј.	11 ¹ / ₄ ј.	12	1 п. п.
ПОНЕЂЕЉ	8 ј.		10 ј.	10 ¹ / ₄ ј.	11 ј.	11 ¹ / ₄ ј.	12	1 п. п.
УТОРАК	8 ј.		10 ј.	10 ¹ / ₄ ј.	11 ј.	11 ¹ / ₄ ј.	12	1 п. п.
СРИЈЕДА	8 ј.		10 ј.	10 ¹ / ₄ ј.	11 ј.	11 ¹ / ₄ ј.	12	1 п. п.
ЧЕТВРТАК	8 ј.		10 ј.	10 ¹ / ₄ ј.	11 ј.	11 ¹ / ₄ ј.	12	1 п. п.
ПЕТАК	8 ј.		10 ј.	10 ¹ / ₄ ј.	11 ј.	11 ¹ / ₄ ј.	12	1 п. п.
"	4 п. п.		6 вече	6 ¹ / ₄ в.	7 вече			
СУБОТА		5 ј.	6 ј.	6 ¹ / ₄ ј.				8 ¹ / ₄ ј.
"	8 ¹ / ₄ ј.		10 ј.	10 ¹ / ₄ ј.	11 ј.	11 ¹ / ₄ ј.	12	1 п. п.
"	4 п. п.		6 ¹ / ₄ вече	6 ³ / ₄ вече	7 ¹ / ₄ вече	7 ³ / ₄ вече		10 вече

ЦИЈЕНЕ ПРЕВОЗА.

Од Ријеке до Вира или обратно I класа 1 круну; II класа 70 хелера.

Од Вира до Плавнице или обратно I класа 70 хелера; II класа 50 хелера.

Путници са Цетиња и на Бара имају привилегијено право. Пртљак ако не запрема много мјеста, прима се до 10 кила бесплатно иначе се неће примати, осим кад неби било много путника.

Посље одређених сати за вршење поштанске службе, пароброд се може узети под најам, и то за при сат 10 круна а за сваки остали по 5 круна.

Омнибус полази с Цетиња свакога дана у 6 с. у јутро; долази на Ријеку у 7¹/₄ у јутро.

Полази с Ријеке у 3¹/₄ по подне свакога дана; долази на Цетиње у 6¹/₄ по подне.

Дилижанс полази с Вира свакога дана у 1 сат по подне; долази на Пристан у 7 сати у вече.

Полази с Пристана свакога дана у 6 сати у јутро; долази на Вир у 12 сати на подне.

Управа Књ. Пошта и Телеграфа не одговара за задоцњења која би се могла догодити силом околности.

Број 2862.

Цетиње, 17—30 Јула 1902 г.

ГЛ. УПРАВА КЊ. ПОШТА И ТЕЛЕГРАФА.

ОБЈАВА.

Према рјешењу Књ. Министарства Праде од 18 јуна 1902 год. број 1481, Управа Центр. Каз. Завода у Подгорици јавља, да ће на дан 21 јула ов. год. држати јавну лицијацију о закупу осуђеничке хране и то за једну годину т. ј. од 1 августа ове до 1 августа 1903 год.

Овим се, повинају сви подузимаачи и трговци, који би вољви били лициитирати, да ретеног дана буду у 8 сати прије подне у потписаној канцеларији, гдје ће се лицијација држати, — такође ће се у истој сваког дана на одређене уре на захтјев појединог, односно обавјештених услови уговора и прописи поједине хране, тачно показати.

Онај коме се резена лиферијација уступи дужан је положити кацију

од 100 наполеона, било у готовом новцу, било у сигурној покретној или непокретној застави или у сигурном јемству.

Број 252.

У Подгорици, 27 јуна 1902 г.

Из канц. управе цен. каз. завода.

ОБЈАВА.

На молбу остарале мајке Филипа Стевова Јанковића-Раслапчевића из Јанковића (Ријечка нахија) моли се сваки онај, који би што знао за истог, или му познато било мјесто његовог садањег пребивалишта, да изволи доставити потписаној канцеларији Филип је прије 13 година пошао у Цариград а последњи се пут својој мајци јавио из Бугарске прије двије године.

Књ. Мин. Иностр. Дјела.

Господину Јосипу Салви-у, лекарику, у Дрмишу.

Ваше пилуле од жељеза и кинне „Црвене“ биле су од мене прокушане у премногом случају бљедоће и слабоће од грознице, и такође и у случајевима матернице те морам рећи истину, одговорите потпуно очекивању, тако да се ни чака не устручавам да их препоручим свакоме, који год трпи ради отаџчана крви и отекина на слевени.

Нересина (Котор Лушић-Истра).

18 априла 1902.

Д-р Ц. Делангер-Манзини.

„За набаву Пилула од гвожђа, реведа и кинне против грознице, „Црвене“, награђене златном медаљом на Париској „Изложби, а почасном дипломом на изложби у Карловим Варима, доста је обратит се на коју му драго апотеку или равно на ону Јосипа Салви у Дрмишу (Далмација).“ Чувај се патворења! Свака бочица треба да има натпис утиснут: „Салви — Дрмиш.“

П. п.

Бр. 45

4—10

МИТРОПОЛИЈА ЦРНОГОРСКА

Број 852.

Цетиње, 19. Јула 1902. год.

Перко Милов, родом из Васојевића, који је више година живио на Цетињу, гдје је и у брак ступио, па је послје вишегодишњег брачног живота отишао у Краљевину Србију, оставивши на Цетињу своју супругу Госпаву, кћер Пера Никола Мирковића из Ђекића, без сваких средстава за издржавање, на терет браће јој и мајке. Предпоменути Перко, не само да кроз 8 година свога одсуства није никакву материјалну помоћ својој супрузи послао, него је и увредљивим писмима нападао. Надлежни судови, нијесу пропустили према таквим писмима и сходну истрагу предузети, којом је доказана Госпавина невиност.

Према оваквој стању ствари, предречена Госпави захтјева развод брака с Перком.

Ушљед овога, предпоменути Перко позива се, да се од данас, до три мјесеца пријави потписаној Канцеларији, ради брачне пресуде, са својом супрузом Госпавом, или да у означеном року именује зајеника, који би га при овој парници заступао, јер иначе нарећи ће се брачна пресуда, а можда и на штету Перкову.

Из Управе Канцеларије Митрополије Црногорске.

Р. 165

Бр. 56

1—1

НАЗНАЊЕ.

Овдје на Цетињу, отворио сам садијску радњу, са добрим и савршеним радником, Асаном Ђебом Сарајлијом, који ће израђивати са врло умјереном цијеном.

За тачну и добру радњу јаким, и молим за што већу понуду.

Јефтим Ђорђевић.

Р. 38

Бр. 57

1—3

ЈАВНА БЛАГОДАРНОСТ.

У неизмијерној тузи и жалости, која нас је задесила ненадним губитком наше драге и незаборавне мајке, од носно свекрве

ЈЕЛИСАВЕТЕ,

која се пресели у вјечност 10. тек. мјес. у 74-ој години живота, сматрамо за дужност изјавити и овим путем нашу вјечиту захвалност свима онима који нам у тој жељави пружише ма какве помоћи и утјехе, као и онима, који нам било којим начином изјавише своје саучешће.

Особита хвала гг. Докторима, који се својски заузимаху да покојнику из чељусти смрти отму тако исто гг. свештеницима на опјелу; г. Управитељу Нахије зетске са гг. чиновницима; гг. учитељима мјесне основне школе са ђацима, као и свему осталом грађанству без разлике, који не жалели труда — покојнику до вјечне куће испратише.

Подгорица, 12 Јула 1902.

Ожалошћени:

Душан и Никола Сундечић синови;
Ана Сундечић снаха.

Р. 135

Бр. 58

1—1